

บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 : สิทธิการรับรู้ของประชาชน

ตามที่รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและตรวจสอบการใช้อำนาจ อันเป็นการส่งเสริมให้มีรัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย หรือ อาจไม่เปิดเผยเพื่อให้ชัดเจนต่อการปฏิบัติ โดยจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้ว จะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน
3. เพื่อคุ้มครองการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลในส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ ได้ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วน ตำบลพระเสาร์ โดยได้จัดให้มีข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ตามมาตรา ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ เช่น

- ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ
- คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรับ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน
- มติคณะรัฐมนตรี
- ข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนด ยกเว้น ข้อมูลข่าวสารที่เข้าข่ายยกเว้นไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือ ความมั่นคงของประเทศ ในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง เป็นต้น

ประชาชนทั่วไปขอใช้บริการเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารฯ ได้ด้วยตนเอง ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วน ตำบลพระเสาร์ ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดได้ที่เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ www.oic.go.th หรือ เว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ www.phrasao.go.th

บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร : ช่องทางใช้สิทธิของประชาชน

ตามที่รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จังหวัดยโสธรได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัด และศูนย์ข้อมูล หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้จัดหาข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนมีคำขอ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่เข้าข่ายยกเว้นไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือความมั่นคงของประเทศในทางเศรษฐกิจ หรือการคลัง เป็นต้น

ประชาชนทั่วไปสามารถใช้สิทธิขอ ดู ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งแสดงความคิดเห็นในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ www.phrasao.go.th

บทความการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์

1. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามโดยยึดหลัก “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

2. สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ได้กำหนดสิทธิสำคัญ ๆ แก่ประชาชน ดังนี้

2.1 สิทธิได้รู้ (ตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ โครงสร้างและการจัดองค์กร , อำนาจหน้าที่ , สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลหรือคำแนะนำ และข้อบังคับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งต่าง ๆ

2.2 สิทธิตรวจสอบ (ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
- นโยบายและการตีความ
- แผนงาน โครงการ งบประมาณ
- คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน
- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุน
- มติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติ

คณะรัฐมนตรี

- ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการกำหนด

2.3 สิทธิขอรู้ (ตามมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวมขึ้นใหม่ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

- กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้จะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในวันที่รับคำขอ
- กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 5 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จด้วย

2.4 สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา 9 และ 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมได้ตามเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย

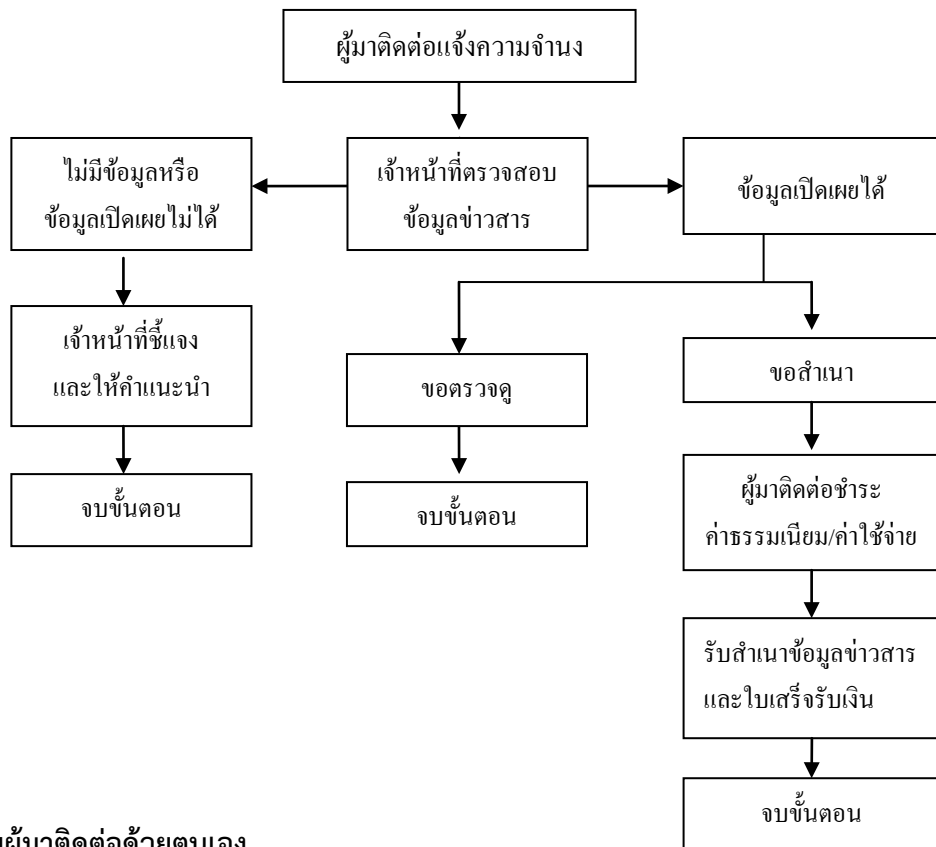
2.5 สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งจะต้อ งไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้ง มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

2.6 สิทธิร้องเรียน (ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เว้นแต่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านหรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับคำร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน

2.7 สิทธิอุทธรณ์ (ตามมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย บุคคลนั้นสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งนั้น ซึ่งคณะกรรมการจะพิจารณาส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

2.8 สิทธิรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน (ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนเองจากหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแล ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ถ้าพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริงก็มีสิทธิยื่นคำขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลนั้นได้

3. ขั้นตอนการขอรับข้อมูลข่าวสารของราชการ

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มาติดต่อด้วยตนเอง

- 4.1 กรอกแบบการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
- 4.2 ในกรณีการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการมีค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย ให้ชำระค่าบริการดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้มาติดต่อจะได้รับใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง
- 4.3 ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้ เจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำแก่ท่าน

5. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์

- 5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์

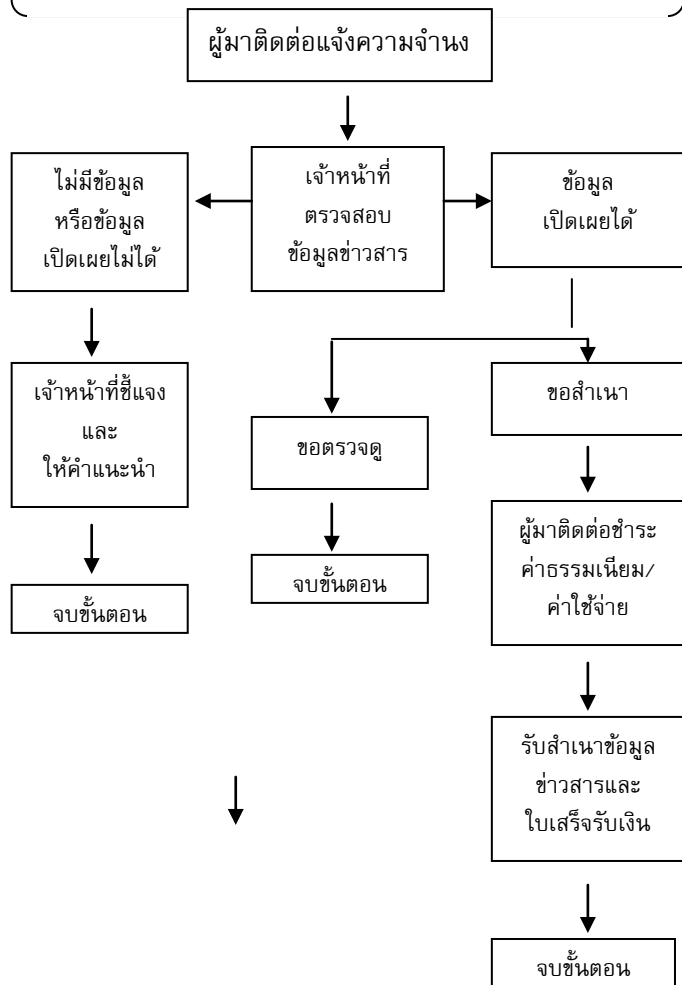
6. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการและแสดงความคิดเห็น

- 6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนทราบและสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ www.phrasao.go.th
- 6.2 ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ และเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์
อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
โทร.045 738345 โทรสาร. 045 738345
www.phrasao.go.th

ขั้นตอนการขอรับ ข้อมูลข่าวสารของ

ขอแนะนำสำหรับผู้มาติดต่อด้วยตนเอง

1. กรอกแบบการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
2. ในกรณีการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการมีค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จาย ให้ชำระค่าบริการดังกล่าวกับ

เจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้มาติดต่อจะได้รับใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง
3. ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้เจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำแก่ท่าน

- ❖ องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ อ.มหาชนะชัย จ.ยโสธร(ห้องสำนักงานปลัด)
- ❖ องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนทราบและสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ ที่ www.phrasao.go.th
- ❖ ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้ ณ สถานที่ดังกล่าว และทางเว็บไซต์ของ อบต.

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์
อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 35130

โทรศัพท์ 045 738345 โทรสาร 045 738345

อบต.พระเสาร์

พระราชบัญญัติ

เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ต้องปฏิบัติตามโดยยึดหลัก

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” คือ ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ เช่น รายงานการทำงานของหน่วยราชการ หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเอกชน เช่น รายงานการประกอบธุรกิจของเอกชนที่ต้องแจ้งให้รัฐทราบ เป็นต้น

สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้กำหนดสิทธิสำคัญ ๓ แก่ประชาชน ดังนี้

1. สิทธิได้รู้ (ตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ โครงสร้างและการจัดองค์กร, อำนาจหน้าที่, สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลหรือคำแนะนำ และข้อบังคับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งต่าง ๆ

2. สิทธิตรวจสอบ (ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชน

- นโยบายและการตีความ
- แผนงาน โครงการ งบประมาณ
- คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน
- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัด

ตอนหรือสัญญาร่วมทุน

- มติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี
- ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการกำหนด

3. สิทธิขอรู้ (ตามมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และพร้อมจะให้ได้มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวมขึ้นใหม่ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

- กรณีเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้จะต้องทำให้เสร็จภายในวันที่รับคำขอ
- กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จด้วย

4. สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา 9 และ 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมนิดตามความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย

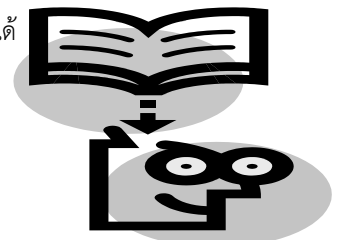
5. สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการใดอาจ จกระทบถึงประโยชน์

ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้งมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

6. สิทธิร้องเรียน (ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน

7. สิทธิอุทธรณ์ (ตามมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือมีคำสั่งไม่รับคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย บุคคลนั้นสามารถยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น ซึ่งคณะกรรมการจะพิจารณาส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

8. สิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน (ตามมาตรา 2 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนเองจากหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ถ้าพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ก็มีสิทธิยื่นคำขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลนั้นได้

ประชาชนจะสามารถร้องเรียนหรืออุทธรณ์การไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานของรัฐได้
อย่างไร.... ประชาชนสามารถส่งเรื่องร้องเรียน หรืออุทธรณ์ไป
ยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งสามารถ
ดำเนินการได้โดยส่งเป็นจดหมายหรือไปด้วยตนเองที่สำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตัวอย่างหนังสือร้องเรียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
ขอร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
หน่วยงานของรัฐคือ..... ได้กระทำการ
เป็นการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ.2540 เกี่ยวกับกรณีเพิกเฉยไม่พิจารณาคำขอ
ข้อมูลข่าวสารของข้าพเจ้า โดยเมื่อวันที่.....
ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ ขอเอกสาร จำนวน
.....รายการ (รายละเอียดตามสำเนาคำขอที่แนบ) จาก
..... และข้าพเจ้าได้ติดตามทวงถาม
หลายครั้ง แต่ทางหน่วยงานดังกล่าวมิได้ดำเนินการใด ๆ
ให้ข้าพเจ้า โดยไม่มีเหตุผล จึงใจเพิกเฉยไม่ให้ความสะดวกแก่
ข้าพเจ้า

จึงขอร้องเรียนหน่วยงานดังกล่าว และขอให้กรรมการ
ดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารเพื่อ
ประกอบการพิจารณาด้วย คือ.....

ลงชื่อ .....ผู้ร้องเรียน
(.....)

ตัวอย่างหนังสืออุทธรณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
ขออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า
หน่วยงานของรัฐคือ..... ได้กระทำการ ดังนี้
(1) ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ข้าพเจ้าขอ ซึ่งเป็นข้อมูลเรื่อง
1.1.....
1.2.....
หรือ (2) ไม่รับฟังคำคัดค้านของข้าพเจ้าที่คัดค้านมิให้เปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารเรื่อง
2.1.....
2.2.....
หรือ (3) ไม่แก้ไขหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับ
ข้าพเจ้าเรื่อง
3.1.....
3.2.....
จึงขออุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานดังกล่าว และขอให้
กรรมการดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารเพื่อ
ประกอบการพิจารณาด้วย คือ.....
.....
ลงชื่อ .....ผู้อุทธรณ์
(.....)

พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

“เพิ่มความโปร่งใส สร้างความมั่นใจ
ราชการไทย พร้อมให้ข้อมูล”

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์

อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 35130

โทรศัพท์ 045 738345 โทรสาร 045 738345

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ.2540

“เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เป็นกฎหมายของประชาชนทุกคน
เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ และสนับสนุน การมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการตรวจสอบ
กระบวนการทำงาน
ของระบบราชการให้มีความโปร่งใส
และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เพิ่มความโปร่งใส

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540 มีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด?.....

เหตุผลของการมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารของ
ราชการนั้น เนื่องจาก ในระบอบประชาธิปไตย
การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับรู้
ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของ
รัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชน จะได้สามารถ
แสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดย
ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง อันจะเป็นการ
ส่งเสริมให้รัฐบาลมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
โปร่งใส และเป็นไปเพื่อประชาชนมากยิ่งขึ้น

ประชาชนทุกคนมีสิทธิขอ ดู ตรวจสอบ
สำเนาข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ
หรือไม่..

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้สิทธิ
อย่างมากกับประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร
จากหน่วยงานของรัฐโดยกำหนดให้ประชาชนผู้ใด
ก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สามารถใช้
สิทธิขอ ดู ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร
จากหน่วยงานของรัฐได้ ยกเว้นข้อมูลข่าวสารบาง
ประเภทที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ
อาจไม่เปิดเผยก็ได้

สร้างความมั่นใจ

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีข้อกำหนด
ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบโดยวิธีการและ
รูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. นำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดลง
พิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เช่น ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับโครงสร้างและจัดองค์กร สรุปอำนาจ
หน้าที่ที่สำคัญและวิธีดำเนินการ เป็นต้น
2. นำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดมา
รวบรวมไว้ที่ศูนย์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้
ประชาชนเข้าตรวจสอบได้โดยสะดวก เช่น ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานโครงการ
และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ สัญญา
สัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาด ตัดตอน
 เป็นต้น
3. ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชน
ได้มีคำขออนอกจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เข้า
ข่ายยกเว้นไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่
อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบัน
พระมหากษัตริย์ หรือความมั่นคงของประเทศ
ในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง เป็นต้น

ราชการไทย พร้อมให้ข้อมูล

ถ้าประชาชนไปขอข้อมูลข่าวสาร
และหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉย
หรือปฏิเสธไม่เปิดเผย หรือปฏิเสธว่า
ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ
ประชาชนจะมีสิทธิดำเนินการอย่างไร?..

ในกรณีที่ไปขอข้อมูลข่าวสารแล้วหน่วยงานของรัฐ
นิ่งเฉย หรือปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร หรือ
ปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ กฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้ประชาชน
มีสิทธิร้องเรียน หรืออุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการได้

โครงสร้างศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางราชการ อบต.พระเสาร์

